



NMV-voorzitter Dirk-Jan Schoonman verandert niet van koers

NMV blijft strijden voor gezinsbedrijf en quotum

Een ander gezicht, hetzelfde geluid. De Nederlandse Melkveehouders Vakbond verandert onder aanvoering van Dirk-Jan Schoonman niet van koers. Het gezinsbedrijf en het handhaven van een quoteringsregeling voor melk blijven speerpunten van de NMV.

Dirk-Jan Schoonman nam op 19 oktober de voorzittershamer over van Hans Geurts. De melkveehouder uit het Gelderse Brummen weet waar hij aan begint. Eindeloos vergaderen, overleggen, bijeenkomsten bijwonen, met enige regelmaat lobbyen in Den Haag en zo nu en dan actie voeren in Brussel en bij Nederlandse supermarkten. Maar Schoonman offert zijn tijd er graag voor op. De kersverse voorzitter van de Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV) wil de komende drie jaar de stem zijn van de gezinsbedrijven. De vakbond heeft naar eigen zeggen een achterban van tweeduizend actieve melkveehouders. 'Het

kleine broertje van LTO' ziet zichzelf als een belangenbehartiger van boeren voor boeren; een laagdrempelige, platte organisatie, geleid door een vijfköppig bestuur dat vanaf de keukentafel richting wil geven aan de Nederlandse melkveehouderij.

Wat is uw drijfveer om voorzitter te worden?

„Ik vind dat het gezinsbedrijf in de huidige belangenbehartiging nog onvoldoende een stem krijgt. Ik wil een rol spelen in de vraag hoe boeren boer kunnen blijven en hoe jongeren boer kunnen worden. De Nederlandse melkveehouderij produceert al jaren onder de kritische kostprijs van op dit moment

40 cent per liter. Bedrijven kunnen alleen het hoofd boven water houden wanneer de vrouw uit gaat werken en ze er een tweede of derde tak bij nemen. Een ontwikkeling die we niet toejuichen. Daarom blijven wij pleiten voor een kostendeekkende melkprijs door middel van marktregulering.”

Wat gaat u anders doen dan uw voorganger Hans Geurts?

„We hebben de afgelopen periode veel met elkaar opgetrokken, hij als voorzitter, ik als vice-voorzitter van de NMV. Ik ben een ander mens, maar we omarmen hetzelfde beleid, verdedigen dezelfde

Dirk-Jan Schoonman is de nieuwe voorzitter van de Nederlandse Melkveehouders Vakbond. Hij houdt vast aan de koers van zijn voorganger. „Markregulering en het in stand houden van het gezinsbedrijf blijven topprioriteit voor ons.“

standpunten. Waar ik wel meer aandacht aan wil besteden is het ganzenbeleid; het tegengaan van de overlast van overwinterende en vooral overzomerende ganzen. Het is toch te gek voor woorden dat je als boer eerst 300 euro moet betalen, zoals onlangs door staatssecretaris Bleker bepleit, om – naast de 250 euro eigen risico – voor schadeloosstelling in aanmerking te komen. De ganzenoverlast loopt uit de klauwen. Het is jammer dat ik het moet zeggen en ik hoop ook echt niet dat het gebeurt, maar ik vrees dat er eerst een Boeing bij Schiphol naar beneden moet komen voordat er iets verandert.”

De NMV en LTO treden vaak onafhankelijk van elkaar op. Is de melkveehouderij niet juist gebaat bij een gezamenlijke belangenbehartiging?

„Waar mogelijk zullen we zeker gezamenlijk optrekken, zoals onlangs bij de acties tegen de voorgenomen korting van twee procent van supermarkt Albert Heijn. Maar er zijn dossiers, met name de melkquotering, waarin wij fundamenteel van standpunt verschillen ten opzichte van de LTO. Wij voor regulering, zij voor een vrije markt. Een fusie tussen LTO en NMV zie ik voorlopig niet gebeuren.“

Is de NMV wel een volwaardige gesprekspartner in politiek Den Haag?

„Ja, zo ervaar ik het wel. Er zit in de Tweede Kamer, wat CDA betreft, alleen nog een vakbondsmann voor landbouw (Jaco Geurts, oud-secretaris van de Nederlandse Varkenshouders Vakbond, red.). Onze banden zullen iets beter worden met het CDA. Dat we een relatief kleine club zijn, neemt niet weg dat we in toenemende mate de Tweede Kamer mee krijgen voor onze standpunten. Zo vinden wij aspecten van ons gedachtegoed terug in het mestbeleid. Wij willen bijvoorbeeld elk bedrijf verantwoordelijk maken voor zijn eigen mestprobleem. Een melkveehouder die zijn teveel aan mest binnen een straal van 30 kilometer kan afzetten, moet je niet opzadelen met verplichte mestverwerking. Daarvoor hebben we hard gelobbyd bij de Tweede Kamer. In eerste instantie gingen het CDA en de VVD niet mee, later kregen we de oud-Kamerleden Ger Koopmans en Janneke Snijder aan onze zijde, maar daar wilde staatssecretaris Henk

Bleker niet aan. Hij wilde daarover niet met mij in gesprek toen ik hem daarover aansprak.“

Het handhaven van het melkquotum blijft ook een speerpunt van de NMV onder uw aanvoering?

„Ja, we moeten een melkmarkt houden waaruit we een inkomen kunnen genereren. Als het aan mij ligt, zou ik geen enkel toeslagrecht meer ontvangen, maar dan moet je het wel kunnen verdienen met opbrengsten uit melk. Dat gebeurt wat de NMV betreft door middel van handhaven van productieregulering. De vrije zuivelmarkt bestaat niet. Stel dat ik als lid van FrieslandCampina minder aan de coöperatie wil leveren. Waar moet ik dan heen? Wie wil mijn melk hebben? Dat wordt lastig. Ik kan weg, maar niet meer terug. Toen mijn vader boer was, kon hij binnen een straal van tien kilometer uit vijf coöperaties kiezen. Die mogelijkheid hebben we niet meer.“

Wat moet er dan gebeuren?

„Wij pleiten voor een Canadees systeem. Hierbij wordt aan de hand van de reële kostprijs van een driehonderd gemiddelde melkveebedrijven de melkprijs berekend. De link tussen productiekosten en verkoopkosten moeten bij elkaar komen. Zo'n systeem zouden we in Europa ook moeten hebben.“

Dat heeft toch geen zin? Het Europees melkquotum wordt in 2015 toch afgeschaft.

„Nou, die race is nog niet gelopen. We zien dat er in het Europese Parlement in Brussel de laatste tijd steeds meer moties en amendementen worden aangenomen die pleiten voor een vorm van regulering van de melkmarkt. Daarom houdt de European Milk Board op 26 en 27 november weer een actie in Brussel, met hopelijk duizend trekkers, om te pleiten voor een vorm van marktregulering. Er is niets op tegen om meer melk te produceren, maar dan moet daar wel een afzet voor zijn tegen een kostendekkende prijs, en moet er geen melkpoeder gedumpt worden in de Derde Wereld. We vragen niet om geld. We hoeven niet weer een bedrag van 230 miljoen euro, zoals de Europese melkveehouderij tijdens de actie in 2008 van de toenmalige Europese landbouwcommissaris Fischer

Boel heeft gekregen. We willen een ander beleid; dat van marktregulering.“

Hoe kijkt u aan tegen de ontwikkeling van de Nederlandse melkveehouderij?

„We zijn voor de menselijke maat. We kunnen best leven met een maximum aan aantal dieren op een bedrijf. Waar die grens ligt, is afhankelijk van het aantal dieren dat nog kan weiden. Vijfhonderd koeien die buiten lopen en in een grote stal worden gehouden, daar is niets op tegen. We moeten niet in dezelfde situatie belanden waarin de intensieve veehouderij zich nu bevindt; die wordt door consumenten met de nek aangekeken.“

Wat doet u eraan om dat te voorkomen?

„We willen meer contact zoeken met NGO's, met consumentenorganisaties als Wakker Dier die niet veel directe macht hebben maar wel door acties veel voor elkaar krijgen. Niet omdat wij al hun standpunten redelijk vinden, maar je moet in gesprek blijven met elkaar. Een groep waarmee we nauwe contacten onderhouden, is de Youth Food Movement. Een jongerenbeweging die zich inzet voor eerlijke en gezonde voedselsystemen en die in onze lijn zit en ook vindt dat boeren een goed inkomen moeten verdienen. Zij willen meegaan naar het rondetafelgesprek met Albert Heijn. Daar ben ik blij mee, want ze vertegenwoordigen de consument en naar hen wordt goed geluisterd is mijn ervaring.“

Hoe staat de NMV tegenover een mogelijke introductie van dierrechten voor de melkveehouderij?

„Dat is een moeilijke. Er zal iets geregeld moeten worden, maar we zitten niet op dierrechten te wachten. Wij pleiten voor de regulering van de zuivelmarkt, want dan heb je ook een slot op de ontwikkeling van de melkveehouderij zitten. Als we er niet in slagen om mest kostendekkend af te zetten, ontcom je er waarschijnlijk niet aan. Sommige van onze leden zullen er niet blij mee zijn. Mijn voorganger Hans Geurts heeft daar in een van zijn columns een doorkijk op gegeven. Dat leverde hem veel commentaar op.“ ■

Dirk-Jan Schoonman, NMV-voorzitter en melkveehouder in Brummen

Dirk-Jan Schoonman (50) houdt in Brummen 45 melkkoepen en 35 stuks jongvee op 37 hectare, waarvan 13 hectare met een beheersovereenkomst (botanisch pakket). Zijn koeien lopen dag en nacht buiten in de wei. Mocht hij vanwege zijn nevenfunctie verhinderd zijn, dan besteedt hij het melken uit aan een ZZP'er.

Schoonman is sinds 19 oktober voorzitter van de NMV. Daar-

voor was hij vice-voorzitter van de vakbond met mestbeleid, fauna, Natura 2000 en zuivelbeleid in zijn portefeuille. Het voorzitterschap neemt niet weg dat zijn melkveehouderij naar eigen zeggen op nummer één blijft staan. Elke vrijdagmorgen ontvangt hij een 'boerderijklass'; een groep van 10 zwakbegaafde en moeilijk lerende basisschoolkinderen uit de buurt die een jaar lang kennis maken met de melkveehouderij op zijn bedrijf.

